

Tillväxt genom företagande

Sibbo kommuns näringsprogram

2018–2023

Innehåll

 Beredningsprocessen för näringsprogrammet
s. 2

 Utgångspunkter & mål
s. 3

 Byggvirke: Sibbos SWOT
s. 8

 Prioriteringar
s. 13

Näringsprogrammet utarbetades tillsammans

Sibbos nya näringsprogram har utarbetats under våren och försommaren 2018.

FCG Finnish Consulting Group ansvarade för sammanställningen av programmet. Arbetet styrdes av näringssektionen i Sibbo, med vilken man sammanträdde flera gånger kring ett gemensamt bord.

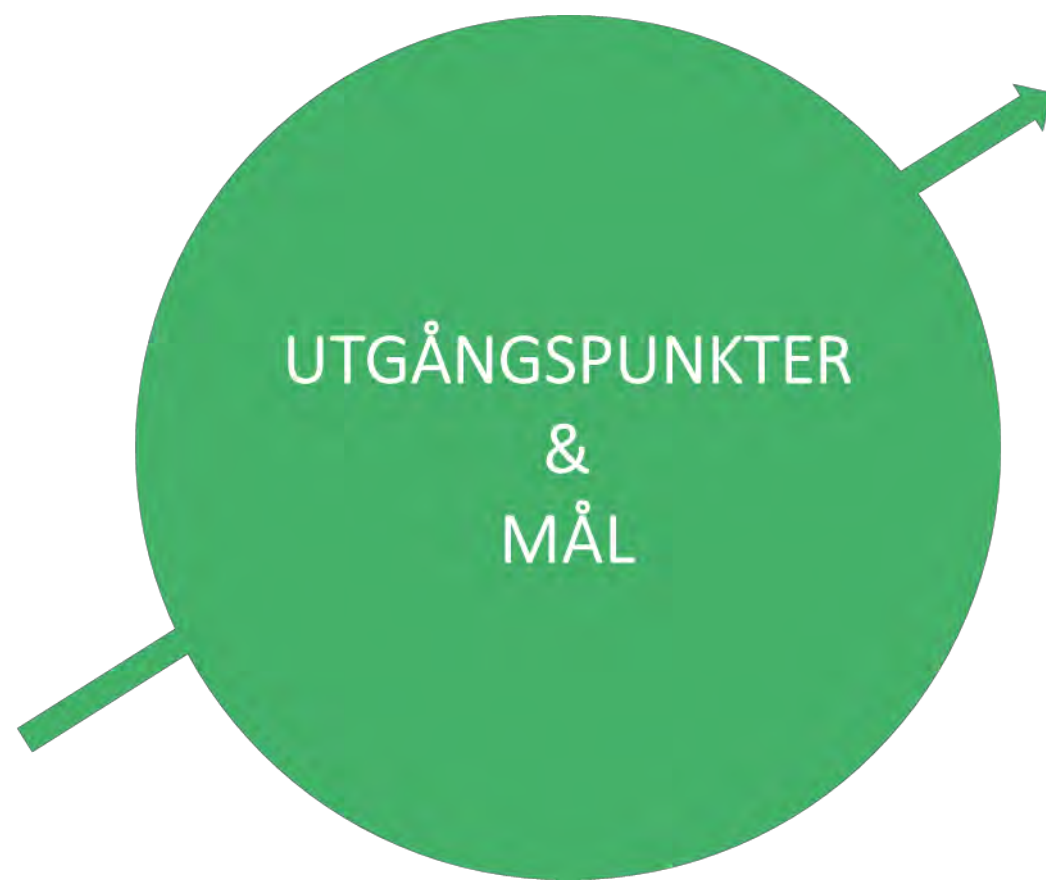

Aktörernas synpunkter och behov kartlades genom intervjuer med företag, beslutsfattare och tjänsteinnehavare. Extra vägkost sökte man genom att analysera omfattande bakgrundsmaterial samt genom att i april 2018 ordna en öppen workshop för beredning av näringsprogrammet – Entreprenörskap till Sibbo.

Kommunstyrelsen i Sibbo behandlade näringsprogrammet på sitt möte den 21 augusti 2018. Fullmäktiges behandling för godkännande sker den 3 september 2018.

Sibbo i dag

Sibbo är en livskraftig kommun med goda grundläggande förutsättningar för utveckling.

Relativt sett är kommunens befolkningstillväxt bland de snabbaste i Finland.

Antalet nya företag har utvecklats gynnsamt.

Det näringspolitiska klimatet har utvecklats i en gynnsam riktning.

Utvecklingen av antalet arbetstillfällen och nivån på arbetsplatssufficiensen är en långsiktig utmaning.

- Läget är optimalt och trafikförbindelserna goda
- Befolkningstillväxten följer målen
- Befolkningen är frisk, utbildad och välavlönad
- Arbetslösheten är låg och sysselsättningsgraden hög
- Tvåspråkigheten är en resurs som kan utnyttjas på ett omfattande sätt
- Bilden av Sibbo är grundläggande positiv

Det näringspolitiska klimatet i Sibbo

I enkäten Näringspolitiska mätare (ELPO), som genomförs av Företagarna i Finland vartannat år, fick Sibbo år 2018 helhetsvitsordet 7,2, vilket är högre än medeltalet för hela nationen och för landskapet.

Jämfört med tidigare år har man gått framåt på alla delområden, med undantag för kommunala tjänster och infrastruktur. Man kan också fästa särskild uppmärksamhet vid kommunens upphandlingspolicy samt vid utbildning och kunnande.

Sibbo (N=26/2018, N=22/2016)	SIBBO 2018	SIBBO 2016	SIBBO 2014	Hela landet, mt 2018	Hela landet, mt 2016 (2014)	Nyland, mt 2018	Nyland, mt 2016 (2014)	Nyland högst 2018	Nyland högst 2016 (2014)
Helhetsvitsord för näringspolitiken ↗	7,22 *4	7,27 *2	5,89	6,74	6,65 (6,64)	6,59	6,45 (6,39)	Hyvinge 7,41	Kervo 7,54 (7,05)
Näringspolitik och resurser ↗	7,77 *1	7,32 *2	6,70	6,84	6,67 (6,68)	6,74	6,50 (6,55)	Sibbo 7,77	Kervo 7,64 (7,05)
Företagsinriktning inom kommunens beslutsfattande ↗	7,30 *2	6,90 *4	6,10	6,60	6,49 (6,51)	6,45	6,32 (6,31)	Hyvinge 7,35	Kervo 7,38 (6,85)
Kommunens kommunikation och information ↗	7,56 *2	7,05 *6	6,00	6,72	6,49 (6,51)	6,72	6,49 (6,51)	Mäntsälä 7,76	Kervo 7,76 (7,10)
Utbildning och kunnande <->	6,86 *6	6,86 *6	6,50	6,83	6,80 (6,93)	6,76	6,65 (6,68)	Kervo 7,85	Kervo 7,56 (6,83)
Kommunens upphandlings- policy <->	6,71 *5	6,52 *5	6,13	6,36	6,34 (6,30)	6,21	6,30 (6,08)	Hyvinge 6,94	Ingå 8,1 (N/A)
Kommunala tjänster och infrastruktur ↘	6,62 *6	7,27 *3	5,75	6,79	6,73 (6,77)	6,46	6,39 (6,36)	Mäntsälä 7,27	Kervo 7,52 (7,10)
Regionala utvecklingsbolagets/ ansvarigas verksamhet ↗	7,00 *4	6,62 *5	6,11	6,73	6,59 (6,66)	6,48	6,35 (6,43)	Mäntsälä 7,61	Kervo 7,16 (6,79)

N = antal svarande
Bedömningskala: 4-10

Växande centra och företagsområden

Nickby (kommuncentrum), Söderkulla och Tallmo är centra där boende och de kommersiella tjänsterna utvecklas.

Företagsområdena som ur logistiksynpunkt har ett utmärkt läge erbjuder lokaler för industri och nya arbetsplatser.

Lönbacka

Särskilt för småföretagare och produktionsverksamhet som inte orsakar olägenheter. Tomtstorleken 5 000–10 000 m².

Ådalen

Området är beläget i Nickby kommersiella centrum. Två affärstomter samt utrymme för affärer i gatunivå i de kommande bostadshusen. Byggrätten i kvartersområdena för affärsbyggnader är 6 000 m²vy.

Söderkulla företagsområde

Särskilt för verksamhet som kräver utrymme, t.ex. båt-, möbel- och bilaffärer, eller för produktionsverksamhet som inte orsakar störningar.

Nytt område på 30 000 m²vy.

Box

Särskilt för logistik och produktion (livsmedels- och maskinverkstadsindustri).

Den totala byggrätten 100 000 m²vy.

Bastukärr

Särskilt för livsmedelsindustrin och aktörer i logistikbranschen samt för datacentraler.

Avstånd	Nordsjöhamn	Helsingfors-Vanda flygplats	Helsingfors, centrum	Borgå centrum
Söderkulla	17 min.	21 min.	25 min.	19 min.
Box	18 min.	25 min.	29 min.	15 min.
Bastukärr	23 min.	21 min.	35 min.	32 min.
Lönbacka	28 min.	26 min.	40 min.	32 min.
Ådalen	28 min.	27 min.	40 min.	25 min.

Visionen och målen ur kommunstrategin

Näringsprogrammet bygger på de mål som definierats i **Sibbo kommuns strategi 2018–2020**. Ett centralt tema är att förbättra förutsättningarna för företagsverksamhet och därigenom främja företagande. Enligt visionen är Sibbo ”en oas i huvudstadsregionen, som erbjuder en gemenskaplig boende- och fritidsmiljö samt förutsättningar för framgångsrikt företagande.”

I kommunstrategin konstateras att Sibbos styrkor är bl.a. läget nära Helsingfors, Borgå och S:t Petersburg samt Helsingfors-Vanda flygplats och Nordsjö hamn. Det centrala läget möjliggör Sibbos ambitiösa mål i syfte att utveckla näringslivet.

I kommunstrategin lovar man att särskilt utveckla förutsättningarna för små- och medelstora företag att inleda sin verksamhet och expandera tack vare ett tillräckligt utbud av lokaler, tomter och bostäder samt genom att stödja användning av lokala produkter och tjänster samt möjligheter till distansarbete.

Främjandet av turismen stödjer på kommunens läge, skärgården och Sibbo storskog. Metoderna man lyfter fram är planläggning, personalsatsningar och regionalt samarbete. Flexibel detaljplanering och en tillräcklig tomtreserv samt regionalt samarbete inom marknadsföringen hjälper Sibbo att få även stora, internationella företag till kommunen.

DET ÄR LÄTT FÖR EN FÖRETAGARE ATT KOMMA TILL SIBBO OCH VARA VERKSAM HÄR.

MOBILITETSMÖJLIGHETERNA FÖRBÄTTRAS, UTVECKLAS OCH ÖKAR.

Ett mål för framtiden är att få spårtrafik till Nickby.

NÄRINGSLIVET I SIBBO FÖRSTÄRKS OCH UTBUDET AV PRIVATA TJÄNSTER ÖKAR.

- Antalet företag i Sibbo ökar med minst etthundra.
- Sibbos arbetsplatsufficiens stiger till 70 procent.
- Minst 1 stort företag (minst 500 anställda eller omsättning på 200 milj. euro) har beslutat etablera sig i Sibbo.
- Omsättning för turism- och fritidsföretagen i Sibbo ökar med 25 procent under fullmäktigeperioden.

Sibbos värderingar är

- Tjänstvillighet
- Öppenhet
- Uppfinningsriktighet

Bra att bygga på styrkorna

Läget är den främsta styrkan – Sibbo är en fast del av den växande och attraktiva Helsingfors-regionen. Huvudbanans avsnitt mellan Helsingfors och Tammerfors bildar en bandstad och landets viktigaste tillväxtkorridor, och Helsingfors–Vanda flygplats och Nordsjö exporthamn ligger i praktiken ett stenkast bort. De nationella huvudlederna, Borgå och Lahtis motorvägar, bildar grundstommen i landsvägslogistiken, och även sjövägen kommer man till Sibbo på mindre än en timme. Universiteten och högskolorna i Helsingfors och huvudstadsregionen ligger också närmare än man ofta inser.

Havet, skärgården och skogen är Sibbos trumf. En landsbygdsliknande miljö samt ett traditionellt kultur- och herrgårdslandskap stöder för sin del utvecklingen av turismen och fritiden.

Bilden av Sibbo är grundläggande positiv. Befolkningen i området ökar och det finns gott om köpkraft. Köpkraften växer årligen med 5 %.

Det tvåspråkiga Sibbo erbjuder utbildad arbetskraft samt mångsidiga möjligheter till utbildning och boende. På kommunens företagsområden finns det plats även för företagsverksamhet som kräver mycket utrymme.

I Sibbo finns såväl mångsidig småföretagsverksamhet som starka drivkrafter särskilt inom logistiken och livsmedelsindustrin. Samarbetet med nätet av läroanstalter skapar förutsättningar för att företagen har tillgång till arbetskraft.

LÄGET

- Närheten till Nordsjö, Helsingfors-Vanda flygplats och huvudbanan
- Närheten till universitet
- Motorvägsförbindelser: VT7 (E18) och VT4 (E75)
- Smidiga förbindelser till St. Petersburg och Baltikum

OMGIVNING OCH MILJÖ

- Havet, skärgården och skogen
- Sibbo storskogs nationalpark
- Närhet till naturen och landsbygdskaraktär
- Kulturlandskap och -objekt
- Slingrande vägar med fina vyer

RESURSER

- Tvåspråkighet
- Nordisk identitet
- Utbildad arbetskraft
- Trygg miljö
- Mångsidigt boende
- Utrymme för tillväxt och nya etablerare
- Nätverk av läroanstalter
- Starka företag som drivkrafter
- Befolkningstillväxt och köpkraft

Det finns alltid utrymme för förbättring

Ur företagsverksamhetens perspektiv är det viktigt att utveckla arbetsplatsernas nåbarhet genom att förbättra kollektivförbindelserna och lederna för gång- och cykeltrafik. Man måste också fortsättningsvis satsa på digitaliseringen, vilket innebär att säkerställa att det finns välfungerande nätförbindelser i hela kommunen. Att främja digital synlighet och kommers särskilt inom turismen är också en viktig del av förbättringen av tillgängligheten.

Trots sitt grundpositiva rykte är Sibbos företagsimage ännu delvis färglös och neutral, så det finns en hel del att göra också på det området.

Inom internationaliseringen ska man inte begränsa sig till att endast internationalisera näringsverksamheten, utan temat ska granskas genomgående för funktioner och tjänster.

Frågorna som är viktiga för företagarna, dvs. arbetskraft, tomter och lokaler, ska granskas i ännu mer detalj, likaså strukturerna som krävs för att utveckla sjöturismen och båtlivet. Befolkningstillväxten och centrumens livskraft möjliggör en stark utveckling av de kommersiella tjänsterna.

I utvecklingen av näringsgrenarna och i samarbetet med företagen måste man också förnya sig och ta i bruk nya kundorienterade verksamhetsätt som bättre än förr betjänar företagen.

- Banan öppnas för persontrafik
- Kollektivtrafikförbindelserna
- Lederna för gång- och cykeltrafik
- Nätförbindelserna
- Turistrutterna och digitala tjänster
- Profilera sig och skilja sig från mängden – komma loss från en färglös image

- Höja arbetsplatsufficiensen och minska pendlingen
- Stödja småföretagsamhet
- Internationalisering på ett genomgående sätt i företagsverksamheten och inom de övriga sektorerna (skolor, daghem, övriga tjänster)
- Förbereda sig för framtidens brist på arbetskraft och experter

- Utbudet på och marknadsföring av företagstomter
- Behovet av förbyggda företagstomter
- Mångsidigt utbud av lokaliteter

- Lokal servicenivå, kommersiella tjänster och ett torg
- Infrastruktur för båtliv och sjöturism (bl.a. bryggor)
- Fler restauranger och tjänster invid havsstranden

- Nya verksamhetsätt för att utveckla näringsgrenarna
- Organisering av den näringspolitiska verksamheten och principen om att alla tjänster ska fås från en servicepunkt
- Systematisk utvärdering, uppföljning och mätning av effekterna

Drivenergi av förändringar i verksamhetsmiljön

De drivande krafterna som förändrar verksamhetsmiljön kan medföra utmaningar för utvecklingen av näringsgrenarna, men de öppnar också nya möjligheter. Till exempel i Helsingfors stads färiska varumärkes- och strategiplaner betonas utvecklingen av turismen och utnyttjandet av havsmiljön.

Hållbar utveckling och digitalisering är megatrender som genomsyrar all verksamhet och som inte kan ignoreras i utvecklingen av näringsgrenarna. Bekämpningen av klimatförändringen utmanar exempelvis verksamhetsmodellerna inom logistiken och industrin men kan samtidigt aktivera till att utveckla nya affärsidéer.

Välstånd och upplevelserikedom stiger fram inom livets olika delområden såsom turismen och konsumtionen. Sibbo erbjuder närliggande resmål för såväl invånarna i huvudstadsregionen som för internationella turister som anländer till Helsingfors. De överbelastade turistmagneterna i Europa skjuter turistströmmarna till glesare områden.

De nya arbetssätten och de nya teknologierna påverkar affärsverksamhetens former och produktionsprocesserna. Det måste finnas alternativ som tillfredsställer företagets behov av lokaliteter. Även om det inom till exempel logistiken ännu finns en efterfrågan på traditionella stora tomter, finns det också ett behov av nya slags lösningar.

CENTRALT I ALL VERKSAMHET

- Hållbar utveckling
- Digitalisering

TURISM, FRITID, KONSUMTION

- Turismen ökar globalt
- Sökande efter upplevelser
- Välstånd och natur
- Äkthet och lokal förankring, närproducerad mat
- Resor med muskelkraft (bl.a. cykling)
- Nya trender inom inkvartering
- Båtliv som förändras
- Delningsekonomi
- Pop up-kultur

ARBETE OCH FÖRETAGANDE

- Plattformsekonomi
- Nya former av arbete och företagande
- Ekosystemtänkande

TRAFIK

- Smarttrafik och automation
- MaaS (mobilitet som tjänst)

TEKNOLOGI OCH INDUSTRI

- Resurssmarthet, cirkulations- och bioekonomi
- Big data, IoT, robotik, virtualitet, 3D-utskrift
- Hälsoteknologi

LOGISTIK

- Citylogistik, ökad konsumentdistribution
- Utläggningstrender inom logistiken
- Näthandelns inverkan

BEHOVET AV LOKALER FÖRÄNDRAS

- Anpassningsbara lokaler
- Delning av lokaler

Möjligheter som skapar efterfrågan utnyttjas

Man tar vara på möjligheterna till tillväxt genom att utnyttja Sibbos egna styrkor och drivande förändringskrafter i verksamhetsmiljön och på marknaden som skapar ny efterfrågan.

Väggkosterna för att skärpa profilen och skapa nytt fås av tanken i kommunstrategin om en grön oas intill huvudstadsregionen. Sibbos naturliga utgångspunkter – skogsnatur, närheten till havet och en hälsosam miljö – utgör en ideal grund för hållbar och grön näringsverksamhet. Kombinationen av skogsturism och välmåendetjänster skapar möjligheter för tillväxt – utan att glömma den nya teknologin – och till exempel ekosystemet med bio- och cirkulationsekonomi som stödjer på närheten till Sköldvik.

Potentialen för turism är stor tack vare både läget och miljön. En turist euro inbringar 50 cent för de övriga branscherna. Då turismen ökar diversifieras tjänsteutbudet som även lokalinvånarna kan utnyttja.

Närheten till huvudstadsregionen och den internationella tillgängligheten möjliggör betydande kundvolym. Extra potential skapas då förbipasserande trafikflöden stannar för att använda Sibbos utvecklande tjänster.

ATT SÄRSKILJA SIG

- Profilerings via hållbar utveckling, hälsa, grönhet, den skogigaste skogen och upplevelser ->->
- Livsmedelsindustri, närproducerad mat, bioekonomi, green science, turism, välmående- och hälsoteknologi
- Utveckling av arbetsmiljön, möjligheterna att distansarbete och ett meningsfullt arbete och liv

VÄXANDE POTENTIAL FÖR TURISM

- Havet och skärgården, skogsnaturen och upplevelsorna
- Ett närbeläget resmål för huvudstadsregionen
- Cykelturism, naturleder, cykelvägar
- Evenemang
- Utnyttjande av de internationella turistflödena, stopover-potential (bl.a. flygplats och kryssningsfartyg)

UTNYTTJANDE AV LÄGESFÖRDELARNA

- Huvudstadsregionens köpkraft och marknad
- Bristen på utrymme i huvudstadsregionen och prisnivån
- Internationell tillgänglighet
- Förbipasserande trafikflöden

Prioriteringar

- Förbättring av bastjänsterna till företagare – möjligheter för företagen att verka i Sibbo
- Att locka större och mindre fiskar, till exempel: företag inom logistik, kost-/hälsobranschen samt tjänstebranscherna
- Utnyttjande av skogen som en livskraftsfaktor (turism, rekreation, Geen Care, skogen som varumärkesskapare för Sibbo)

